

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

10 iulie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Constantin Gurschi,

judecători – Constantin Alerguș și Andrei Harghel,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul din cadrul Procuraturii de nivelul Curții de Apel Bălți, Ghenadie Eremciuc, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 februarie 2013, în cauza penală privindu-i pe

Bunescu Vasile Nicolae, născut la 15.01.1961, originar din s. Chetrosu, r-nul Drochia, domiciliat în or. Drochia, str. I. Franco, nr.56.

Bunescu Valeriu Nicolae, născut la 13.09.1966, originar și domiciliat or. Drochia, str. Ion Vodă Viteazul, nr.58.

Termenul de examinare a cauzei:

1. 27.02.2012 – 03.12.2012 (prima instanță)
2. 24.12.2012 – 14.02.2013 (instanța de apel)
3. 04.06.2013 – 10.07.2013 (instanța de recurs)

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Drochia din 03 decembrie 2012, Bunescu V. și Bunescu V. au fost recunoscuți vinovați în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), d) CP, fiindu-le stabilită pedeapsa de 6 (șase) ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, pentru fiecare.

Măsura preventivă, obligațiunea de nepărăsire a localității aplicată la 10.02.2012, lui Bunescu Valeriu și 09.02.2012 lui Bunescu Vasile, a fost anulată, cu luarea sub arest din sala de judecată.

Termenul ispășirii pedepsei pentru ambii inculpați, a fost calculat din 03.12.2012.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că, la data de 03.01.2012, aproximativ pe la orele 11:00, Bunescu V. și Bunescu V. avînd motive întemeiate de a clarifica conflictul care a avut loc anterior între Gociu V. și cet. Bunescu N., mama ultimilor, au pătruns în casa ce-i

aparține cet.Gontea V. din or.Drochia, str.D.Cantemir 44, unde se afla cet.Gociu V., și i-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele pe diferite părți ale corpului, fiindu-i cauzate vătămări corporale medii cu dereglarea sănătății pe un timp îndelungat.

În timpul maltratării a fost sustras în mod deschis telefonul mobil de model „Simens-72” , pricinuindu-i lui Gociu V. o pagubă materială în sumă de 400 lei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpatul Bunescu Vasile și avocatul I. Vangheli, în numele inculpaților, care au solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie recalificate acțiunile inculpatului Bunescu Vasile din art.188 alin. (2) lit. b), d) CP pe art.152 alin.(2) lit. c) CP și stabilită o pedeapsă cu suspendare condiționată, prin aplicarea art.90 CP, iar inculpatului Bunescu Valeriu să-i fie numită o pedeapsă mai blândă.

În motivarea apelului Bunescu Vasile, a indicat că, nu este de acord cu învinuirea adusă privind acțiunile tâlhărești, deoarece nu a avut scopul de a sustrage careva bunuri de la Gociu V., ci doar l-a bătut din motive de răzbunare pentru că anterior el a bătut-o pe mama lui. Nu a fost prezentată nici o probă de către procuror, precum că, a avut intenția de a sustrage telefonul părții vătămate, care i-a dat benevol telefonul mobil fratelui său, Bunescu V.. Consideră, că în acțiunile sale se conțin elementele infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(2) lit. e) CP și nicidecum de art.188 alin. (2) lit. b), d) CP, iar la numirea pedepsei să fie luat în considerație că, anterior nu a fost judecat, prejudiciul a fost recuperat integral, are la întreținere un copil minor, ceea ce permite de a numi o pedeapsă non-privativă de libertate.

Avocatul I. Vangheli, în numele inculpaților Bunescu, a invocat în apelul său, că acțiunile inculpatului Bunescu Vasile sunt necesare de a fi recalificate din art. art.188 alin. (2) lit. b), d) CP pe art.152 alin.(2) lit. c) CP, deoarece nu a avut intenția de a sustrage averea părții vătămate, ci doar să se răzbune pe Gociu V., care a obijduit-o pe mama lui, Bunescu N.. Telefonul mobil a fost transmis benevol de către partea vătămată lui Bunescu Valeriu, fiind confirmat de însăși partea vătămată.

În ceea ce privește pedeapsa numită de instanța de fond, consideră că este prea aspră și nu s-a luat în considerație circumstanțele atenuate ca: lipsa de antecedente penale a inculpaților; recuperarea benevolă părții vătămate a prejudiciului material în legătură cu cheltuielile suportate la tratament; căința sinceră a inculpaților; promisiunea lor că în viitor nu vor mai săvârși infracțiuni; inculpatul Bunescu Vasile are la întreținere un copil minor și soția bolnavă; de comportarea ilegală a părții vătămate care a bătut-o anterior pe mama inculpaților și care a provocat infracțiunea; solicitarea părții vătămate de a nu-i pedepsi pe inculpați, motivând faptul că ei s-au împăcat și careva pretenții față de inculpați nu are.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 februarie 2013 au fost admise apelurile declarate de către inculpatul Bunescu Vasile, al avocatului I. Vangheli în numele inculpaților Bunescu, casată parțial sentința, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Bunescu V. și Bunescu V. au fost recunoscuți vinovați de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.188 alin. (2) lit. b),d) CP cu aplicarea art.79 CP, li s-a aplicat pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității:

- pentru Bunescu Valeriu Nicolae - 240 ore,

- pentru Bunescu Vasile Nicolae -200 ore.

În baza art.88 al.(3) CP, în termenii de ispășire a pedepsei s-a calculat timpul aflării inculpaților în stare de arest de la 03.12.2012 pînă la 14.02.2013, restanța pentru executare constituind, pentru Bunescu Valeriu - 96 ore muncă neremunerată în folosul comunității, iar pentru Bunescu Vasile - 56 ore de muncă neremunerată.

Inculpații au fost eliberați din arest din sala de ședință de judecată. În rest s-au menținut dispozițiile sentinței.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că vinovăția inculpaților Bunescu în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), d) CP, este dovedită pe deplin prin probe administrate și acceptate de instanța de fond: declarațiile inculpaților, care reflectă recunoașterea vinovăției de cauzarea intenționată a leziunilor corporale medii, declarațiile părții vătămate V. Gociu, martorilor R. Copacinschi, I. Dobra, V. Gontea, N. Bunescu, V. Șarban.

Referitor la solicitarea apelanților privind reîncadrarea acțiunilor de la art.188 al.(2) CP la art.152 al.(2) CP, instanța de apel a stabilit că, nu au invocat nici un argument, care ar pleda în suportul acestei soluții, nici un motiv pentru care nu sînt de acord cu încadrarea făcută în sentință, și în cadrul judecării cauzei în instanța de apel, nu au solicitat cercetarea sau verificarea a careva probe și circumstanțe, ce ar permite instanței să intervină în sentința adoptată de către instanța de fond.

De asemenea, s-a constatat că, la aplicarea pedepsei instanța de fond nu a ținut cont de prevederile art.7, 61, 75 CP, de circumstanțele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei.

Instanța de apel a considerat că, pe cauză sînt prezente circumstanțe, ce ar justifica aplicarea prevederilor art.79 CP, adică aplicarea unei pedepse mai blînde decît cea prevăzută de sancțiunea art.188 al.(2) CP, non-privativă de libertate, dîndu-le o șansă de a se corecta și reeduca prin munca neremunerată în folosul comunității. La acestea au fost atribuite și motivul inițial, care i-au determinat la săvîrșirea infracțiunii, adică comportamentul părții vătămate față de mama lor, după cum și faptul că, au reparat integral daunele aduse prin acțiunile sale și partea vătămată i-a iertat și nu dorește pedepsirea lor. De asemenea, s-a ținut cont că, Vasile Bunescu are la întreținerea sa doi copii minori și soția sa bolnavă, iar Valeriu Bunescu - mama sa de o vîrstă înaintată, anul nașterii 1935.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul din cadrul Procuraturii de nivelul Curții de Apel Bălți, Eremciuc Gh., solicitînd casarea acesteia cu menținerea sentinței Judecătoriei Drochia din 03 decembrie 2012, cînd apelul a fost greșit admis.

În motivarea recursului a invocat p.6) alin.(1) art.427 CPP, precum că, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, și anume pedeapsa stabilită inculpaților Bunescu, este una care ignorează principiul individualizării pedepsei și vine în contradicție cu dispozițiile pct. 3 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.16 din 31.05.2004, care prevede că, instanța de judecată aplică pedeapsa luînd în considerație caracterul și gravitatea infracțiunii săvîrșite, motivul și scopul celor comise,

personalitatea vinovatului, caracterul prejudiciului și mărimea daunei cauzate, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei lui.

Consideră, că instanța de apel incorect a aplicat prevederile art.79 CP, deoarece infracțiunea imputată inculpaților face parte din categoria de infracțiuni grave, iar munca neremunerată în folosul comunității se aplică infracțiunilor ușoare și mai puțin grave.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) CPP, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) CPP, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

7.1. Recurentul invocă numai p. 6) alin. (1) art. 427 CPP - „*hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*”, însă, din conținutul recursului rezultă că argumentele invocate se cuprind în temeiul prescris de pct. 10) alin. (1) art. 427 CPP – „*s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*”.

Colegiul menționează că, potrivit prevederilor art.75 CP, prin *criterii generale de individualizare a pedepsei* se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art.61 CP, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

În speța dată, fiind numită o pedeapsă prea aspră, poate genera apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt care duce la consecințe contrare scopului urmărit, luînd în considerație motivul săvârșirii infracțiunii – răzbunarea pentru jignirea mamei inculpaților Bunescu de către partea vătămată V. Gociu.

Aplicarea unei pedepse inechitabile poate avea drept consecință și violarea drepturilor omului protejate de Convenția din 04.11.1950.

Sistemul dreptului penal stabilește pedepse relativ determinate, de aceste limite trebuie să se conducă instanța la aplicarea pedepsei. Aceste pedepse sunt: minimum și

maximum general și minimum și maximum special prevăzut de fiecare infracțiune în textul incriminator.

Potrivit prevederilor art.79 alin. (1) CP, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie, ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia.

Stipularea din aliniatul menționat, după cum se deduce din conținutul alin.(3) și (4) ale art.79 CP, acționează față de persoanele care au săvârșit infracțiuni ușoare, mai puțin grave, grave și deosebit de grave.

Or, prevederile alin.(1) art.79 CP, nu se aplică persoanelor adulte în cazul aplicării pedepsei detențiunii pe viață, în cazul recidivei de infracțiuni sau al săvârșirii de infracțiuni prevăzute la art.166¹ alin.(2)–(4) CP.

Colegiul penal constată că, instanța de apel a motivat soluția sa privind aplicarea prevederilor art. 79 CP, la stabilirea pedepsei inculpaților Bunescu, ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, fiind descrise detaliat în partea constatatoare a deciziei (f.d.252-254) și stabilită o pedeapsă mai blândă, decât cea prevăzută de sancțiunea art. 188 alin.(2) CP, infracțiune imputată inculpaților, sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

7.2. Potrivit Hotărârii Plenului CSJ nr.8 din 04.07.2005 despre aplicarea de către instanțele judecătorești a unor prevederi ale legislației naționale și internaționale privind aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității și executarea acestei pedepse, munca neremunerată în folosul comunității poate fi aplicată și în alte cazuri decât cele prevăzute de Partea Specială a Codului penal, în condițiile în care se aplică prevederile art.79 CP, adică se aplică o pedeapsă de o categorie mai blândă decât cea prevăzută de legea respectivă.

Munca neremunerată în folosul comunității de regulă este pedeapsă de alternativă unei alte categorii de pedeapsă fie amenzii, fie arestului sau închisorii.

Colegiul penal conchide că, atât instanța de fond, cât și instanța de apel, just au apreciat probele în sensul art. 101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ajungând la concluzia corectă privind condamnarea

inculpaților Bunescu, întrucât în acțiunile ultimilor sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), d) CP, precum și motivarea soluției de către instanța de apel privind aplicarea pedepsei individualizate în privința inculpaților, fiind respectate prevederile legale prescise de art.art.414-419 CPP.

Colegiul subliniază că recurentul, după cum susține în recurs, critică măsura de pedeapsă, aplicată inculpaților, ca una prea blândă, astfel, în opinia dînsului, s-a comis o eroare de drept. O asemenea eroare este prevăzută de pct.10) alin. (1) art.427 CPP la care, printre altele, autorul recursului nu face referință ca un temei de recurs. Însă, după cum s-

a specificat mai sus, eroarea prescrisă de pct.10) din alin. (1) al art. 427 CPP, nu este prezentă în cauză deoarece instanța de apel a făcut o individualizare a pedepsei în concordanță cu prevederile legii.

În consecință, Colegiul reține că, temeiurile invocate de recurent prevăzute la art. 427 alin. (1) pct.6) CPP, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) CPP, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul din cadrul Procuraturii de nivelul Curții de Apel Bălți, Ghenadie Eremciuc, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 februarie 2013, în cauza penală privindu-i pe **Bunescu Vasile Nicolae** și **Bunescu Valeriu Nicolae**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 24 iulie 2013.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Constantin Alerguș

Andrei Harghel